

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

LINGUA LATINA PHARMACEUTICA
Методичний посібник для самостійної роботи студентів
I курсів фармацевтичних факультетів

(для спеціальностей 226 «Фармація, промислова фармація»
та 226 «Фармація, промислова фармація» освітня програма «Технологія
парфумерно-косметичних засобів»)

Запоріжжя
2018

УДК 811.124(072)

L36

*Затверджено на засіданні Центральної методичної ради ЗДМУ
та рекомендовано для використання в освітньому процесі
(протокол № 1 від 27.09.2018 р.)*

Рецензенти:

А.І. Авраменко – канд. фарм. наук, доцент кафедри фізикоїдної хімії ЗДМУ, заступник декану II міжнародного факультету Запорізького державного медичного університету.

Л.В. Сазанович – канд. філ. наук, доцент кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету.

Укладачі:

Ю. С. Скрипник - канд. філол. наук, завідувач секції латинської мови, старший викладач кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету.

І. О. Хітрова - ст. викладач кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету.

L36

Lingua latina pharmaceutica=Фармацевтична латина: Lingua latina pharmaceutica=Фармацевтична латина: методичний посібник для самостійної роботи студентів Ікурсів фарм. ф-тів (для спеціальностей 226 «Фармація, промислова фармація» та 226 «Фармація, промислова фармація» освітня програма «Технологія парфумерно-косметичних засобів») / уклад. : І. О. Хітрова, Ю. С. Скрипник. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. – 70 с.

Методичний посібник для самостійної роботи студентів (для спеціальностей 226 «Фармація, промислова фармація» та 226 «Фармація, промислова фармація» освітня програма «Технологія парфумерно-косметичних засобів») містить вправи для самостійного опанування складних тем з дисципліни «Латинська мова та фармацевтична термінологія», які розроблені згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Методичний посібник є однією з форм допомоги викладачам у проведенні та організації навчальних занять в рамках даного курсу .

УДК 811.124(072)

©Скрипник Ю.С., Хітрова І.О., 2018

©ЗДМУ, 2018

Зміст

Передмова.....	5
Тема № 1.....	10
Тема № 2.....	11
Тема № 3.....	12
Тема № 4.....	14
Тема № 5.....	15
Тема № 6.....	16
Тема № 7.....	17
Тема № 8.....	18
Тема № 9.....	19
Тема № 10.....	20
Тема № 11-12.....	21
Тема № 13.....	22
Тема № 14.....	23
Тема № 15.....	24
Тема № 16.....	25
Тема № 17.....	26
Тема № 18.....	27
Тема № 19.....	28
Тема № 20.....	29
Тема № 21.....	30
Додаток I. Характеристика лікарських форм	31
Додаток II.Словотворчі елементи у назвах лікарських препаратів.....	33
Додаток III. Назви груп лікарських препаратів за їх фармакологічною дією...	35
Додаток IV. Назви лікарських рослин.....	37
Додаток V. Назви лікарських зборів.....	39
Додаток VI. Фармацевтичні задачі.....	40
Додаток VII. Ботанічні назви рослин	43

Додаток VIII. Латинсько-український словник	46
Додаток IX. Українсько-латинський словник	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	69

Передмова

Методичний посібник для самостійної роботи студентів складений на підставі існуючих вимог, поставлених вищою школою до викладання латинської мови та фармацевтичної термінології у медичних ВНЗ і відповідає типовій навчальній програмі з латинської мови за кредитно-модульною системою організації навчального процесу.

Посібник призначений при підготовці до практичних занять з латинської мови для студентів галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» та 226 «Фармація, промислова фармація» освітня програма «Технологія парфумерно-косметичних засобів».

Згідно з навчальним планом латинська мова та фармацевтична термінологія вивчається студентами в I та II семестрах. Програма з латинської мови включає 2 тематичні частини: «Анатомічна термінологія», «Клініко-фармацевтична термінологія».

Посібник містить 34 розроблених практичних заняття, що поділяються на такі змістові модулі «Фонетика. Структура анатомо – гістологічних термінів», «Системне вивчення іменників і прикметників як засіб побудови анатомо – гістологічних термінів», «Системне вивчення іменників III, IV, V відмін іменників та прикметників III відміни, а також ступенів порівняння прикметників у медичній термінології», «Клінічна термінологія (I та II мідуль)», «Лексичне забезпечення вивчення теми “Рецептура”», «Поняття про рецепт. Державна Фармакопея».

Викладачами кафедри розроблена структура кожного практичного заняття, контрольних та самостійних робіт.

Зміст розроблених занять, їх цілі та завдання відповідають сучасним вимогам викладання латинської мови та медичної термінології при підготовки студентів медичних факультетів.

Розроблені методичні рекомендації забезпечують розвиток умінь та навичок студентів утворювати анатомічні терміни за заданим лексичним матеріалом, знати лексику і граматичний матеріал для побудови клінічного діагнозу латинською мовою в основних галузях медицини, перекладати діагноз на латинську мову, виділяти змістовні морфеми в складених клінічних термінах, знати назви лікарських форм, фармацевтичних препаратів та хімічну номенклатуру, грамотно оформляти латинську частину рецепту.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Латинська мова та фармацевтична термінологія» для спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» (60 годин практичних занять, 30 годин самостійної роботи, 3 кредити ЄКТС): самостійна робота.

I навчальний семестр

Тема 1. Підготовка до аудиторних занять за темою «Фонетика», оволодіння умінням читати латинські та грецькі букви та буквосполучення

Тема 2. Підготовка до аудиторного заняття «Наголос», оволодіння умінням вживати правила довготи та короткості голосної при постановці наголосу.

Тема 3. Підготовка до аудиторного заняття «Дієслово».

Тема 4. Підготовка до аудиторного заняття «Іменник» (I відміна).

Оволодіння умінням визначати рід, відміну, основу іменників по його словникової формі та вживати форми неузгодженого означення.

Тема 5. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Іменник» (II відміна).

Оволодіння умінням визначати рід за словниковою формою. Знати правило середнього роду.

Тема 6. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Рецепт». Загальні відомості щодо оформлення латинської частини рецепту, рецептурні формули, додаткові написи, скорочення.

Тема 7. Підготовка до аудиторних занять «Номенклатура лікарських засобів». Оволодіння вмінням визначати наукові і тривіальні назви. Назви алкалоїдів, глікозидів, частотні відрізки грецького походження.

Тема 8. Підготовка до аудиторного заняття за темою «Прикметник».

Оволодіння умінням узгоджувати рід, число та відмінок прикметника з іменником та використовувати це вміння в побудові фармацевтичних термінів.

Тема 9. Підготовка до аудиторного заняття по темі: Дієприкметник минулого часу пасивного стану. Оволодіння умінням вживати дієприкметник м. ч. п. с. у фармацевтичних термінах, дотримуватись правила узгодження.

Тема 10. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Хімічна номенклатура». Оволодіння умінням читати назви хімічних елементів.

Тема 11. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Солі». Оволодіння умінням правильного написання назв солей у рецептах.

Тема 12. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Іменники III відміни» .

Оволодіння умінням розпізнавати типи відмін іменників і правильного вживання в термінах відмінкових закінчень. Іменники III відміни чоловічого роду.

II навчальний семестр

Тема 1. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Жіночий рід іменників III відміни». Оволодіння умінням написання рецептів з іменниками жіночого роду.

Тема 2. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Середній рід іменників III відміни». Оволодіння умінням написання рецептів з іменниками середнього роду.

Тема 3. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Прикметники II групи». Оволодіння умінням визначати групу прикметників за їх словниковою формою і узгоджувати їх з іменниками I- II - III відмін.

Тема 4. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Дієприкметник». Оволодіння умінням відмінювати дієприкметники теперішнього часу дійсного способу у словосполученнях.

Тема 5. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Умовний спосіб дієслова». Оволодіння умінням правильного практичного оформлення строки рецепту.

Тема 6. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Скорочення в рецептах». Оволодіння умінням правильного скорочення в рецепті, а також правильного перекладання скороченого рецепта на рідну мову.

Тема 7. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Іменники IV відміни» . Оволодіння умінням правильного вживання в термінах відмінкових закінчень.

Тема 8. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Іменники V відміни». Оволодіння умінням правильного вживання в термінах відмінкових закінчень.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Латинська мова та фармацевтична термінологія» для спеціальності спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» освітня програма «Технологія парфумерно-косметичних засобів» (60 годин практичних занять, 30 години самостійної роботи, 3 кредити ЄКТС): самостійна робота.

I навчальний семестр

Тема 1. Підготовка до аудиторних занять за темою «Фонетика», оволодіння умінням читати латинські та грецькі букви та буквосполучення

Тема 2. Підготовка до аудиторного заняття «Наголос», оволодіння умінням вживати правила довготи та короткості голосної при постановці наголосу.

Тема 3. Підготовка до аудиторного заняття «Дієслово».

Тема 4. Підготовка до аудиторного заняття «Іменник» (I відміна).

Оволодіння умінням визначати рід, відміну, основу іменників по його словникової формі та вживати форми неузгодженого означення.

Тема 5. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Іменник» (II відміна).

Оволодіння умінням визначати рід за словниковою формою. Знати правило середнього роду.

Тема 6. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Рецепт». Загальні відомості щодо оформлення латинської частини рецепту, рецептурні формули, додаткові написи, скорочення.

Тема 7. Підготовка до аудиторних занять «Номенклатура лікарських засобів». Оволодіння вмінням визначати наукові і тривіальні назви. Назви алкалоїдів, глікозидів, частотні відрізки грецького походження.

Тема 8. Підготовка до аудиторного заняття за темою «Прикметник».

Оволодіння умінням узгоджувати рід, число та відмінок прикметника з іменником та використовувати це вміння в побудові фармацевтичних термінів.

Тема 9. Підготовка до аудиторного заняття по темі: Дієприкметник минулого часу пасивного стану. Оволодіння умінням вживати дієприкметник м. ч. п. с. у фармацевтичних термінах, дотримуватись правила узгодження.

Тема 10. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Хімічна номенклатура». Оволодіння умінням читати назви хімічних елементів.

Тема 11. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Солі». Оволодіння умінням правильного написання назв солей у рецептах.

Тема 12. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Іменники III відміни» .

Оволодіння умінням розпізнавати типи відмін іменників і правильного вживання в термінах відмінкових закінчень. Іменники III відміни чоловічого роду.

II навчальний семестр

Тема 1. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Жіночий рід іменників III відміни». Оволодіння умінням написання рецептів з іменниками жіночого роду.

Тема 2. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Середній рід іменників III відміни». Оволодіння умінням написання рецептів з іменниками середнього роду.

Тема 3. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Прикметники II групи». Оволодіння умінням визначати групу прикметників за їх словниковою формою і узгоджувати їх з іменниками I- II - III відмін.

Тема 4. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Дієприкметник». Оволодіння умінням відмінювати дієприкметники теперішнього часу дійсного способу у словосполученнях.

Тема 5. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Умовний спосіб дієслова». Оволодіння умінням правильного практичного оформлення строки рецепту.

Тема 6. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Скорочення в рецептах». Оволодіння умінням правильного скорочення в рецепті, а також правильного перекладання скороченого рецепта на рідну мову.

Тема 7. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Іменники IV відміни» . Оволодіння умінням правильного вживання в термінах відмінкових закінчень.

Тема 8. Підготовка до аудиторного заняття по темі «Іменники V відміни». Оволодіння умінням правильного вживання в термінах відмінкових закінчень.

Тема № 1

Тема: « Фонетика. Вимоги голосних, приголосних, дифтонгів»

Учбова мета: « Знати, як читаються латинські букви і буквосполучення. Звернути увагу на прочитання слів з грецькими диграфами»

Організаційно – методичні вказівки до виконання роботи :

I. Повторити латинський алфавіт , § 1.

II. Повторити, як читаються латинські і грецькі буквосполучення , § 6-7

III. Прочитати вправи , V -VIII стор. 13

IV. Перевір себе!

а) звук [ф] може позначатися, як «f» або буквосполученням

б) буквосполучення ch,rh,th у словах грецького походження вимовляється, як

в) буквосполучення[ngu] у слові *lingua* вимовляється , як...

г) сполучення[ti] у слові *ostium* вимовляється , як ...

д) [x] у слові *examen* вимовляється , як

Відповіді: а) ph; б)х,р; в)нгв; г)ті; д)кз.

Тема № 2

Тема: « Фонетика. Наголос»

Учбова мета: « Знати правила довготи і короткості складу у латинській мові. Звернути увагу на довгі та короткі суфікси, які вживаються у фармацевтичних термінах»

Організаційно – методичні вказівки до виконання роботи :

I. Повторити правила щодо постановки наголосу у латинських словах, § 8, стор. 15-16 .

II. Прочитати іще раз вправи 1,2 на стор. 17.

III. Перевір себе!

а) перший склад завжди ...

б) третій склад довгий найчастіше в словах ...

в) перед двома і більше приголосними другий склад завжди

Відповіді: а) короткий; б) грецького або іноземного походження; в) довгий.

IV. Визнач три слова , де наголос падає на третій склад:
scatula , bulbus, magister, oleum, tinctura, aquosus, charta, majalis,
femininum, dystonia, aromaticus, palustris

Відповіді: scatula, oleum, aromaticus

Тема № 3

Тема: «Дієслово. Наказовий спосіб»

Учбова мета: « Знати, як визначається основа дієслова і як утворюється форми наказового способу »

Організаційно – методичні вказівки до виконання роботи :

- I. Повторити § 9-10, стор. 20-21 .
- II. Прочитати лексичний мінімум на стор. 21-22 , звертаючи увагу на дієвідміни.
- III. Визначити дієвідміни:
formare, salvere, uertere, finire, divider, docere, olere, colare, macerare, linire, solver.
- IV. Визначте основи:
sterilizare
palpare
miscere
valere
infundere
sumere
finire
audire
- V. Перекладіть латинською мовою:
налий , змішайте, закінчуйте, слухай, простерилізуйте : розчини і познач;
швидко видайте .
- VI. Перекладіть українською мовою:
Misce. Da. Signa.
Vertite. Scribite.
Bene sterelisa.
- VII. Перевір себе !
 - a) латинські дієслова мають ... дієвідміни.
 - б) визначаємо :
 - ere...
 - are ...
 - ire ...

- еге

в) форма наказового способу однини дієслів I,II, IV дієвідміни збігається з

Відповіді: а) 4; б) 3,1,4,2 ; в) основною дієслова

Тема № 4

Тема: « Іменники I відміни. Неузгоджене означення . Іменники грецького походження »

Учбова мета: « Знати ,як визначається основа іменника. Уміти перекладати неузгоджене означення»

Організаційно – методичні вказівки до виконання роботи :

I. Повторити § 12-14, стор. 26-27 .

II. Прочитати назви лікарських форм § 18 , стор.

Визначити основи:

ad lagenam, in capsulis, ad tuban, ad olla, in ampullis.

III. Прочитати назви рослин § 16, стор. 28.

Перекласти українською мовою :

Brassica nigra; Matricaria chamomilla; Atropa belladonna.

Відповіді: гірчиця чорна, ромашка лікарська, красовка .

Перекласти латинською мовою:

Бруньки рослин ; приготуй мікстуру; ромашкова вода ; краплі конвалії; приготуй очні краплі.

Відповіді: Gemmae plantarum; praepara mixturam ; aqua Chamomillae; guttae Convallariae; praepara oculo guttae.

IV. Перевір себе!

а) іменники I відміни закінчуються у Nom.sing....., у Gen. plur....., у Abl. plur....., у Gen. Sing

б) допишіть словникову форму іменників:

Rerba Urtica

Тема № 5

Тема: « Іменники I відміни грецького походження »

Учбова мета: « Вивчити всі необхідні найменування і використовувати їх в термінології. Отримання додаткової інформації за темою »

Організаційно – методичні вказівки до виконання роботи :

I. Повторити § 23, стор. 33 , § 28, стор. 35

II. Провідмінити: guttae tincturae Althaeae; herba Hierochloës

III. Перекласти словосполучення:

Настоянка алое, рослина солодка, препарат жовчі, обліпихова олія, сік каланхое , рисове борошно , трава зубровка.

IV. Виконати вправу VIII , стор. 37

V. Перевір себе!

а) Грецькі іменники I відміни у Gen. Sing. закінчуються на ...

б) Терміноелементи – algia означає ...

в) Значення часткових відрізків таке :

Theophedrinum -

Cholevid -

Phytopherolum - ...

Viocor -

Відповіді: а) – es; б) біль; в) чай, жовч, рослина, життя

VI. Поставити у правильному порядку та перекласти на рідну мову :

1)	а)vocatur	2)	а)antiqua	3)	а)aegrota
	б)«phyton»		б)«Aloë»		б)agitat
	в)graese		в)scit		в)mixturam
	г)planta		г)medicina		
			д)plantam		

Відповіді : 1) г,в,б,а ; 2) г,а,д,б,в; 3) а,в,б.

Методична розробка №6

Тема: «Іменники II відміни. Правило середнього роду.»

Учбова мета: «Знати, як визначається рід іменників II відміни і звернути увагу на особливості іменників середнього роду.»

Організаційно-методичні вказівки до виконання роботи:

I . Повторити іменники чоловічого роду у §§ 35-36, 42-43, стор. 47, 49

II . Виберіть іменники чоловічого роду: globulus, bolus, venenum, remedium, sirupus, crystallus, strobilus, Pinus, Leonurus, Linum, Origanum.

III . Провідміняти в однині: suceus Oxycocci; sirupus Crataegi.

Провідміняти в множині: strobuli Lupuli; bulbi Croci.

IV . Повторити іменники середнього роду у §§ 44, 45, 50, стор. 53, 55

V . Дописати закінчення;

перекласти українською мовою:

Cum ole... Olivarum

E foli... Eucalypt...

Infusum foli... Urtic...

Ungnent... pro ocul...

Concentrat... vitamin... A

Emuls... ole... Ricin...

VI . Перевір себе !

A) Іменники чоловічого роду у Nom. Sing закінчується на ... ,
у Dat. plur e , Abl. plur на ...

B) Закінчення іменників в середнього роду збігається у відмінках.

B) Іменники середнього роду у Nom. plur мають закінчення ...

Відповідь: а)-us, -er, -is; б)Nom, Acc; в)-a

Тема №7

Тема: «Рецепт. Рецептурні формули та скорочення»

Учбова мета: «Знати основні правила виписування рецептів. Уміти виписувати рецепти із скороченнями»

Організаційно-методичні вказівки до виконання роботи

- I. Прочитати основні правила виписування рецептів §53, стор.59-60
- II. Написати іменники у словниковій формі та в рецепті:
Екстракт лінімент
Крапля мазь
Відвар свічка
Таблетка капсула
Аерозоль драже
- III. Повторити рецептурні скорочення §55, стор.61
- IV. Написати без скорочень:
aã, D., I., dec., glob., gtts., in amp., in tab., ol., Rp., sol., supp., t-ra., ung., vitr.
V. Подати скорочений варіант:
In ampullis; in vitro ; Da in scatula, tabulettae Aethazoli, Sirupus Rhei; tincture Zeonuri, inpusum foliarum Uvae ursi.
- VI. Виконати вправи 2,3,4 на стор.62-63
- VII. Перевір себе!
 - а) З великої букви у рецепті виписують назви...
 - б) ana(aã) означає..., Repete-..., prome...
 - в) Скорочено в рецептах пишуть назви...
 - г) Вказівки фармацевтові пишуть...

Відповіді: а) рослин, препаратів, хім.елементів; б) порівно, по; в) назви лікарських форм, частин рослин, різні рецептурні формулювання; г) із скороченням.

Тема №8

Тема: «Прикметники I групи»

Учбова мета: «Знати прикметники I групи. Уміти узгоджувати їх з іменниками I і II відмін.»

Організаційно – методичні вказівки до виконання роботи :

I. Повторити прикметники I групи: § 57, 60, стор. 64, 66, 68.

II. Узгодити прикметники з іменниками і провідмінити у однини і множини:

chora, ae f (ceratus, a, um)

Vitrum, i n (fuscus, a, um)

Succus, i m (ruber, bra, brum)

III. Перекласти українською мовою:

Tabuletae stomachicae cum extracto Belladonnae.

Emplastrum adhaesivum ad clavas.

Cum herba Millefolii sicca.

Extractum crataegi fluidum.

Jinctura valerianae aetherea.

Guttae amarae tincturae khei.

Folia hyoscyami nigri.

IV. Перекласти рецепти українською мовою : вправа IX, стор. 70-71.

V. Перекласти рецепти латинською мовою: рецепти 1, 4, 7, 8, 15, стор. 64-67 (практикум з латинської мови, ч. III)

VI. Перевір себе!

а) Прикметники I групи мають . . . закінчення.

б) Прикметники чоловічого роду мають закінчення . . . ,

в) прикметник узгоджується з іменником у . . . , числі,

г) Прикметник із закінченням -um відмінюється за . . . відміною .

д) sirupus ruber у genetivus sirup... rubr...

vitrum nigrum у Nominativus pluralis vitr... nigr...

Відповіді: а) три; б) us, er; в) роді, відмінку; г) II ; д) i, i, a, a.

Тема №9

Тема: «Найменування лікарських засобів»

Учбова мета: «Знати, як складаються назви лікарських засобів. Виписування їх та назв. Комбінованих препаратів у рецептах»

Організаційно-методичні вказівки до виконання роботи:

- I.** Повторити теоретичний матеріал до теми § 76, 78, 80-84, стор 93-97.
Додатковий матеріал : №151-152, стор.191-193
- II.** Відповісти на запитання, що означає термін:
- а) «тривіальна» назва:
 - б) міжнародна синонімія;
 - в) комбінований препарат.
- III.** Виберіть правильний частотний відрізок:
1) –vit-	а) протизапальний засіб
2)-somm-	б) гормональний засіб
3) –sed-	в) вітаміни
4) –bil-	г) снодійний засіб
5)-as-	д) заспокійливий засіб
6) –oestr-	е) жовчогінний засіб
7) –flog-	ж) ферментний препарат
- IV.** Вибрати комбіновані препарати :
- Aminazinum, Phenolum, “Anaestesolum”, Phenobarbitalum, dragee
“Undevit”, tabulettae “Pyraminaum”, Corvalolum.
- V.** Перекласти рецепти 1-13, стор 62-63 («Практикум з латинської мови, ч 3)
- VI.** Перевір себе!
- а) умовні назви препаратів є зазвичай іменниками Відміни...роду
 - б) у назвах вітамінів зазвичай вживають частковий відрізок....
 - в) словотворчі елементи, Вказують на належність препаратів до антибіотиків :-cid- , -cillin-, -cor-, -ster-, -somm-, -cycl-/

Відповіді: а) друга відміна, ser.pід ; б)-vit-; в) – cillin-, -cycl-.

Методична розробка № 11-12

Тема: «Хімічна номенклатура назви хімічних елементів та солей»

Учбова мета: «Знайти, як правильно читаються і вписуються в рецепторах назви хімічних елементів, оксидів та солей.»

Організаційно-методичні вказівки до виконання роботи:

I . Прочитати назви хімічних елементів §72, стор.87 ; §110, стор.140.

II . Перекласти латинською мовою: чистий фосфор, цинкова паста, осаждена сірка, відновлено залізо, йодний розчин, сіра ртутна мазь, медичний ефір, біла осадова ртуть, концентровананий розчин пероксиду водню, суспензія гідроксиду алюмінію .

III . Визначити тип хімічної сполуки:

1. Ferri lactas;
2. Asidum tartaricum;
3. Calcii chloridum;
4. Plumbi oxydum;
5. Asidum arsenicosum
6. Hydrogenii peroxydum.

Відповіді:

- A) кислота;
- B) сіль
- C) оксид.

IV . Виконати вправу VIII, стор.89; вправу 1, стор.141

V . Перекласти рецепти: вправи VII, стор.142-143.

VI . Перевір себе !

- A) латинські назви хімічних елементів - це іменники ... роду ... відміни;
- B) назви оксидів складаються з ... іменників;
- B) найменування основних солей утворюються за допомогою префікса ... , а кислих солей -... .

Відповіді: а)Середнього роду, II відміни; б) двох; в) sub-; hydro-.

Методична розробка № 13

Тема: «Іменники III відміни. Чоловічий рід.»

Учбова мета: «Знати, як визначати іменники III відміни, їх основу і тип.

Уміти узгоджувати прикметники з іменниками III відміни.»

Організаційно-методичні вказівки до виконання роботи:

I . Повторити іменники III відміни чоловічого роду §93, стор.109; §96, стор. 116

II . Визначити основу і тип відмінювання:

1. Sapor, oris, m
2. Corbo, onis, m
3. Mel, millis, n
4. Tuber, eris, n
5. Exemplar, aris, n
6. Rhizoma, atis, n
7. Digitalis, is, f

III . Узгодити прикметники з іменниками, провідмінити:

1. Sapo(aromaticus, a, um)
2. Dolor (acutus, a, um)
3. Flores(ruber, bra, brum)

IV . Виконати вправи : VI, стор. 111; III, стор.117

V . Перекласти рецепти: вправа VI, стор. 117

VI . Перевір себе !

- а) основу іменників визначаємо за... ;
- б) до голосного типу належать іменники ... роду ;
- в) іменник aris, is, f належить до... типу ;
- г) всі іменники чоловічого роду ... ;
- д) іменник lingor , oris, m має значення...

Відповіді: а) genetivus singularis ; б) середнього роду; в) змішаного типу; г) нерівноскладові; д) «розчин

Тема № 14

Тема: « Іменники III відміни. Жіночий рід.»

Учбова мета: «Знати відмінкові закінчення іменників жіночого роду. Уміти перекладати терміни і виписувати рецепти.»

Організаційно-методичні вказівки до виконання роботи:

I . Повторити іменники жіночого роду: § 97,99, стор.120-122.

II . Визначте іменники змішаного типу: hirudo, inis,f; injection, onis,f; apis,is, f; radix, icis, f; cutis, is,f ; pars, partis,f;

III. Узгодити прикметник з іменником, провідміняти:

- a) radix (amarus, a, um);
- b) injection (subcutaneus, a, um);
- c) mucilado(Mays, ydis, f).

IV. Виконати вправу V , стор.124

V. Написати рецепти без скорочень: вправа IX, стор.125

VI. Перевір себе!

- a) Іменники: pulvis, turio. vermis роду;
- б) Іменники: Ribes, vas, Echinopanax роду;
- в) словотворчий елемент у назві препарата Dermatalum має латинський дублет

Відповіді: а) чоловічого роду; б) середнього роду; в) cutis,is,f.

Тема № 15

Тема: «Іменники III відміни. Середній рід.»

Учбова мета: «Знати в чому різниця і схожість іменників середнього роду II і III відмін. Уміти правильно вживати їх у термінах.

Організаційно-методичні вказівки до виконання роботи:

I. Повторити іменники середнього роду на стор.127-129

II. Назвати особливості відмінювання іменників середнього роду.

Допишіть закінчення іменників:

- a) Venen... separatism in officin... servantur.
- b) In recept... sunt verba; da in vitr... seu da ad virt...
- c) Mucilado ex semin... Lini.
- d) Rhizomat... et radic... Inulae.

III. Виберіть рівно складані іменники з перекладом:

1) tempus, oris	a) тварина
2) sal, salis	б) мед
3) animal, is	в) корневище
4) mel, melis	г) час
5) rhizome, atis	д) сіль

IV. Виконайте вправу IV, стор.130.

V. Написати рецепти без скорочень: впр.VIII, стор.132.

VI. Перевір себе!

- a) Іменники із закінченням –e, -al, -ar, відмінюються за типом;
- б) Назви пухлин – це іменники середнього роду із суфіксом - ;
- в) Іменники ren, renix, lien, lienis роду.
- г) Стандартний фармацевтичний вираз : « Ex tempore »означає,
«Pro tempore» означає,

Відповіді: а) голосний , б) – ота; в) чоловічого ; г) у потрібній момент ; своєчасно.

Тема №16

Тема: «Прикметники II групи»

Учбова мета: «Знати родові закінчення прикметників II групи. Уміти узгоджувати їх із іменниками I,II,III відмін.»

Організаційно-методичні вказівки до виконання роботи:

I. Вивчити прикметники II групи: §124, стр.148-149.

II. Повторити прикметники I групи: §57,60, стр.66,68

III. Перекласти латинською мовою та виділіть прикметники з одним закінченням: рівний, простий, весняний, м'який, солодкий, болотяний, звичайний, лісовий, свіжий, лікарський, дрібний.

IV. Узгодьте прикметники з іменниками, провідміняйте:

pulvio,eris,m(simplex,icis)

remedium,I,n(naturalis,e)

bacca,ae,f(silvester,tris,tre)

V. Дописати закінчення:

-Infusum herbae Adonid....vernal...

-Exflor... Convallariae majal...

-Radis... Althaeae officinal...

-Divide in part...aequal..

VI. Виконайте вправу VII, стр.151

VII. Перекласти рецепти: впр.VIII, стр.151

VIII. Перевір себе!

а) Прикметники II групи поділяються на ... підгрупи:

б) На належність до певної місцевості вказує суфікс...

в) Суфікс ... виражає можливість, здатність.

г) Усі прикметники III відміни відмінюються за ... типом.

Відповіді: а) три, б) -ens, в) -il/-bil, г) голосним

Тема № 18

Тема : «Дієслово. Умовний спосіб»

Учбова мета: «Знати, як утворюються форми 3-ї особи однини та множини умовного способу. Уміти правильно вживати при написанні рецептів»

Організаційно – методичні вказівки до виконання роботи :

- I. Повторити форми наказового способу дієслів: § 10-11
- II. Повторити теоретичний матеріал § 135-137 ,стор.166
- III. Визначити дієвідміну:
1)studēre; 2)finire; 3)signare; 4)sumēre

IV. Перекласти вирази латинкою мовою:

- а)Швидко розчини і профільтруй;
- б)Видай мікстуру у темній склянці ;
- в) Розділи пілюльну масу ;
- г) Змішай ліки з персиковою олією .

V. Утворіть умовний спосіб III особи однини і множини:
laborare, adhibēre, repetēr, linire.

VI. Перекласти речення :

- а) Нехай зберігається, масло какао у холодному місці.
- б)Розчинити йод у хлороформі .
- в) Додати сироп у мікстуру і збовтати.
- г) Видати у жовтій склянці.

VI. Перевір себе!

- а) Дію ймовірну, бажану виражає ...
- б) У рецептах вживається форма Praesens conjunctivi ...
- в)Дієслово fiō, fieri означає ..., належить до ... дієслів.
- г) Рецептурне формулювання пишеться правильно:
Misce, suppositorium rectal ...

Відповіді : а) conjunctivus; б) passive; в) утворюватися; неправильних ;
г) fiat ...e

Тема № 19

Тема: «Скорочення в рецептах.»

Учбова мета: Знати загальноприйняті рецептурні скорочення. Уміти правильно використовувати їх у термінології.

Організаційно – методичні вказівки до виконання роботи:

I. Повторити правила скорочення в рецептах: § 168-169, стор. 219 – 221.

II. Написати без скорочень;

but. Sac.; D;. des.; EmpI. ; Fl.; hb.; Rep.; D.T.d.N; ad us. Ext.; M. f.; pct.;q. s.;
supp.; T-ra.; Vitr.; OD.; Rp.; Pro infant ; Ag. Pro inject.; Camph. Tr.; Ung
Xeroformii .; ag purify. G. s. ut f. emuls.; Fruct. Carvi.

III. Написати без скорочень і перекласти рецепти 8,9, 10 на стор. 223 українською мовою.

IV. Написати рецепти скороченим способом і перекласти латинською мовою рецепти 4, 5 на стор. 225, рецепти на стор. 252.

V. Перевір себе!

а) у рецептах дозволяється скорочувати назви лікарських . . . , . . . препаратів, назви частин . . . , вказівки . . . , рецептурні

б) скорочення закінчуються останньою

Відповіді: а) Форм,галенових, рослин, фармацевтові, формулювання; б) приголосною.

Тема № 20

Тема: « Іменники IV відміни »

Учбова мета: «Знати іменники IV відміни. Уміти узгоджувати прикметники з іменниками IV відміни. Знати стандартні рецептурні вирази »

Організаційно-методичні вказівки до виконання роботи:

I. Вивчити іменники IV відміни та стандартні вирази на стор. 171- 173.

II. Узгодити прикметники з іменниками та провідмініайте в однині і множині: етиловий спирт, свіжий плід, комфорний спирт.

III. Написати у рецептурній формі: *Ipiritus Vini; solutio Furacilini ad usum externum; tabulettae Adonisidi pro cursu; emulsum peo usu interno; fructus Crataegi ad infusum; decoctum corticis Quercus.*

IV. Перекласти рецепти українською мовою: вправа VI, стор. 174-175.

V. Перекласти рецепти 8-10 на стор. 176 латинською мовою.

VI. Перевір себе!

а) до IV відміни належать іменники та роду.

б) у *Nominativus pluralis* іменники *cornu, genu, gelu* мають закінчення

в) іменники *manus, Quercus, acus* роду.

г) “*ad usum meum* “ перекладається, як;

1) для власного вживання;

2) для вживання мною.

Відповіді: а) чоловічого, середнього; б) –*ua*; в) жіночого г) 2.

Тема № 21

Тема: Іменники V відміни.

Учбова мета: Знати іменники V відмінни. Уміти уживати іменник «species» у фармацевтичній термінології.

Організаційно-методичні вказівки до виконання роботи:

I. Повторити іменники V відміни: §147-148, стор. 179-180.

II. Вивчити назви зборів на стор. 179.

III. Провідміняти у pluralis: species laxantes; species sedativae.

IV. Перекласти латинською мовою: ароматичний збір для ванн, антирабічна вакцина проти сказу, полівітамінний збір у паперових мішечках, мазь проти корости.

V. Знайти правильну відповідь:

а) in die	1) добова доза
б) per diem	2) щоденно
в) pro die	3) упродовж дня

VI. Написати рецепти без скорочень на стор. 181, рецепти 1-3.

VII. Перекласти рецепти українською мовою: вправа VII, стор. 266-267.

VIII. Перекласти рецепти на збори українською мовою на стор. 269-271 (5 зборів на вибір).

IX. Перевір себе!

а) до V відмінни належать іменники роду.

б) слово вживається завжди у множині.

в) contra rabiem перекладається, як проти

г) contra scabiem перекладається, як проти

д) іменник dies в значенні «термін» роду; в значенні «день» роду.

Відповіді: а) жіночого; б) species; в) сказу; г) корости; д) жіночого, чоловічого.

Додаток І.

Характеристика лікарських форм

Гранула	тверда лікарська форма у вигляді крупинки, зернятка.
Драже	тверда дозована лікарська форма, що отримується шляхом нашарування лікарських засобів і допоміжних речовин на гранули.
Крапля	розчина, або рідка суміш, дозуюча при застосуванні (призначена для внутрішнього або зовнішнього вживання у вигляді крапель).
Капсула	призначена для внутрішнього застосування дозована лікарська форма, що є укладеним в оболонку (з желатину, крохмалю тощо) лікарським засобом.
Лінімент	рідка мазь.
Мазь	м'яка лікарська форма, що має в'язку консистенцію; для зовнішнього застосування.
Мікстура	суміш двох або кількох лікарських засобів, яка має переважно рідку лікарську форму.
Настій	водний витяг з лікарської рослинної сировини (призначений для внутрішнього або зовнішнього застосування).
Настоянка	спиртовий, спиртоєфірний, спиртоводний прозорий витяг з лікарської рослинної сировини, який одержаний без нагрівання і видалення екстракту (призначений для внутрішнього або зовнішнього застосування).
Відвар	настій, що відрізняється тривалішим режимом екстракції.
Паста	мазь з вмістом порошкоподібних речовин понад 20-25 %.
Пігулка	тверда дозована лікарська форма у вигляді кульки (вага 0,1-0,5), що містить лікарські засоби та допоміжні речовини.
Пластир	лікарська форма у вигляді пластичної маси, розм'якшується при температурі тіла і прилипає до шкіри (для зовнішнього застосування).
Порошок	тверда лікарська форма, що складається із сипучих лікарських речовин (призначений для внутрішнього, зовнішнього, або ін'єкційного (після розчинення) застосування).
Розчин	лікарська форма, що отримується шляхом розчинення одного,

	або декількох лікарських речовин (призначена для ін'єкційного, внутрішнього, або зовнішнього застосування).
Збір	тверда лікарська форма, що складається з порізаного або, стовченого в порошок і перемішаного листя, коріння, квіток тощо (готується, як правило, методом настоювання та вживання в середину).
Сироп	рідка лікарська форма, суміш лікарського засобу з концентрованим розчином цукру.
Суспензія	рідка лікарська форма, що є дисперсною системою, де тверда речовина зважена в рідині (призначена для внутрішнього, зовнішнього, або ін'єкційного застосування).
Супозиторій (свічка)	лікарська форма, тверда при кімнатній температурі та розплавляються при температурі тіла (вводиться в порожнину тіла).
Таблетка	тверда дозована лікарська форма, що отримується шляхом пресування інгредієнтів (призначена для внутрішнього, зовнішнього, або ін'єкційного (після розчинення) застосування).
Екстракт	концентрований витяг з лікарської рослинної сировини (призначений для внутрішнього або зовнішнього застосування).
Емульсія	рідка лікарська форма – дисперсна система, що складається з взаємно нерозчинних рідин (призначена для внутрішнього, зовнішнього або ін'єкційного (після розчинення) застосування).

Додаток II.

Словотворчі елементи у назвах лікарських препаратів

Словотворчий елемент	Значення терміноелемента і його походження	Інформація про терміноелементи	Приклади
aeth-	етил, етилен	наявність етилу, етилену	Aethazolum Aethyl- morphinum
alg-	algos (грец.) – біль	знеболювальна дія	Analginum
asthm-	asthma (грец.) – задуха, астма	вживається у назвах препаратів протиастматичної групи	Asthmatinum
barb-		снодійні, наркотичні засоби	Barbitalum
bil-	bilis (лат.) – жовч	жовчогінний засіб	Bilitrastum
card- cardi(i)- cor-	cardia (грец.) – серце cor (лат.) – серце	серцевий препарат	Cardio- valenum Corvalolum
-cid	caed- (лат.) – убивати, бити	убиває збудника хвороби	Streptocidum
chol-	chole (гр.) – жовч	жовчогінний засіб	Chologonum
cycl-	cyclos (грец.) – коло	антибіотик	Cyclo-barbitalum Tetracyclinum

glyc-	glykys (грец.) – солодкий	тонізуючий засіб	Glycerinum Glycero-phosphas
haem- (-aem-)	haema (грец.) – кров	стимулюючий, кровоспинний засіб	Haemo-stimulinum Haema-togenum
hydr-	hydor (грец.) – вода		Hydrogenium
menth-	Mentha (грец.) – м'ята	заспокійливий засіб	Mentholum
morph-	morphe (грец.) – сон	анальгезуючий, знеболювальний засіб	Morphinum
mys-	myses (грец.) – антибіотик	гриб	Erythro-mycinum Neomycinum
neo-	neos (грец.) – новий		Neomycini sulfas
novo-	novus (лат.) – новий		Novocainum
phen-	фенол, феніл	наявність	phenol-
-zid- -zin- -zol-	вказує на азогрупу	наявність азогрупи	Phthivazidum Norsulfazolum
pyr-	pyr (грец.) – жар, вогонь	жарознижувальний засіб	Antipyrinum Amidopyrinum
-cillinum	антибіотик групи пеніциліну	препарати пеніцилінової групи	Oxacillinum Penicillinum
-yl-	від грец. hyle – речовина	речовина певної групи	aethylicus salicylicus methylicus

Додаток III.

Назви груп лікарських препаратів за їх фармакологічною дією

Remedia	Засоби
amara	гіркоти, викликають апетит
anaesthetica	анестетики, знеболювальні, що ослабляють або знищують чутливість
analeptica	аналептики, збуджують діяльність, що пожвавлюють
analgetica	анальгетики, болезаспокійливі
androgena	андрогенні, препарати чоловічих статевих гормонів
anorexigena	анорексигенні, що обмежують апетит
anthelminthica	антгельмінтики, протиглисні
antibiotica	антибіотики
anticoncipientia	протизаплідні засоби
antiemetica	антиеметики, протиблювотні
antihistamina	антигістамінні, протиалергічні
antipyretica	антипіретики, жарознижуючі
antiseptica	антисептики, протигнільними, знезаражувальні
bactericida	бактерицидні, що вбивають бактерії
barbiturica	барбітурати, похідні барбітурової кислоти, що володіють снодійним ефектом
cardiaca	серцеві
cytostatica	цитостатика, що пригнічують поділ клітин, відновлюють їх структуру
diuretica	діуретики, сечогінні
fungicida	фунгіцидні, протигрибкові
haemostatica	гемостатики, кровозупиняючі
heroica	сильнодіючі
hypnotica	снодійні
hypoglykaemica	гіпоглікемічні, що знижують вміст цукру в крові
hypotensiva	гіпотензивні, що знижують артеріальний

	тиск
laxativa purgativa	проносні
narcotica	наркотики
neuroleptica	нейролептики, що відновлюють функції ЦНС
obvolventia	обволікаючі
oestrogena	естрогенні, препарати жіночих статевих гормонів
psychotropa	психотропні
sedativa	седативні, заспокійливі
somnifera	снодійні
spasmolytica	спазмолітики, що зменшують спазми
sulfanilamidea	сульфаніламідні
thyreostatica	тиреостатики

Додаток IV
Назви лікарських рослин

Українська назва	Латинська назва
Абрикос	<i>Armeniaca, ae f</i>
Багно	<i>Ledum, i n</i>
Барбарис	<i>Berberis, idis f</i>
Пізньоцвіт	<i>Colchicum, i n</i>
Блекота	<i>Hyoscyamus, i n</i>
Безсмертник	<i>Helichrysum, i n</i>
Брусниця	<i>Vaccinium, vitis-idaea</i>
Бузина	<i>Sambucus, i f</i>
Волошка	<i>Centaurea, ae f</i>
Вахта	<i>Menyanthes, idis f</i>
Вишня	<i>Cerasus, i f</i>
Гвоздика	<i>Dianthus, is n;</i> <i>Caryophyllus, i m</i>
Горець	<i>Sinapis, is f;</i>
Гірчиця	<i>Sinapis, is f;</i> <i>Brassica, ae f</i>
Тирлич	<i>Gentiana, ae f</i>
Буркун	<i>Melilotus, i m</i>
Дурман	<i>Datura, ae f</i>
Материнка	<i>Origanum, i n</i>
Жовтушник	<i>Erysimum, i n</i>
Живокост	<i>Delphinium, i n</i>
Заманиха	<i>Echinopanax, acis n</i>
Суниця	<i>Fragaria, ae f</i>
Золототисячник	<i>Centaurium, i n</i>
Зубрівка	<i>Hierochloe, es f</i>
Істод	<i>Polygala, ae f</i>
Каланхое	<i>Kalanchoe, es f</i>
Клопогін	<i>Cimicifuga, ae f</i>
Журавлина	<i>Oxycoccus, i m</i>
Копитник	<i>Asarum, i n</i>
Коріандр	<i>Coriandrum, i n</i>
Хрестовик	<i>Senecio, onis f</i>
Кровохлібка	<i>Sanguisorba, ae f</i>

Кукурудза	<i>Mays, ydis f</i>
Липа	<i>Tilia, ae f</i>
Цибуля	<i>Cepa, ae f</i>
Мак	<i>Paraver, eris n</i>
Малина	<i>Rubus (i) idaeus</i>
Лобода	<i>Chenopodium, i n</i>
Ялівець	<i>Juniperus, i f</i>
Морозник	<i>Helleborus, i m</i>
Вільха	<i>Alnus, i f</i>
Омела	<i>Viscum, i m</i>
Папороть	<i>Filix, icis f</i>
Пастернак	<i>Pastinaca, ae f</i>
Пижмо	<i>Tanacetum, i n</i>
Півонія	<i>Paeonia, ae f</i>
Горобина	<i>Sorbus, i f</i>
Синюха	<i>Polemonium, i n</i>
Смородина	<i>Ribes, is n</i>
Сосна	<i>Pinus, i f</i>
Сухоцвіт	<i>Gnaphalium, i</i>
Термопсис	<i>Thermopsis, idis f</i>
Тим'ян	<i>Thymus, i m</i>
Мучниця	<i>Uva (ae f) -ursi</i>
Фіалка	<i>Viola, ae f</i>
Хвощ	<i>Equisetum, i n</i>
Хіна	<i>Cinchona, ae f</i>
Хмель	<i>Humulus (i) lupulus (i)</i>
Цикорій	<i>Cichorium, i n</i>
Чебрець	<i>Serpyllum, i n</i>
Чемериця	<i>Veratrum, i n</i>
Череда	<i>Bidens, ntis f</i>
Черемуха	<i>Padus, i f</i>
Часник	<i>Al (l) ium, i n</i>
Чистотіл	<i>Chelidonium, i n</i>
Шоломниця	<i>Scutellaria, ae f</i>
Щавель	<i>Oxalium, i n;</i> <i>Rumex, icis f</i>
Елеутерокок	<i>Eleutherococcus, i m</i>

Додаток V.
Назви лікарських зборів

Збір	Species
Ароматичний	Aromaticae
Вітрогінний	Carminativae
В'яжучий шлунковий	Adstringentes
Гіркий апетитний	Amarae
Грудний	Pectorals
Для полоскання горла	Ad gargarismata
Шлунковий	Gastricae (stomaticae)
Жовчогінний	Cholagogae
Сечогінний	Diureticae
Пом'якшувальний (для припарок)	Ad cataplasmata
Полівітамінний	Polyvitaminicae
Потогінний	Diaphoreticae
Протиастматичний	Antiasthmaticae
Протигеморойний	Antihaemorrhoidales
Послаблюючий	Laxantes
Заспокійливий	Sedativae

Додаток VI.
Фармацевтичні задачі

1) 10 доз розчину натрію йодиду 10 % 10 мл (повинен бути стерильним). Зберігати потрібно у чорній склянці. По 10 мл для внутрішньовенної ін'єкції через два дні.

2) Мікстура, яка містить настій кореневищ з корінням валеріани (10,0-100 мл), настій листя м'яти перцевої (4,0-200 мл), кофеїн-бензоат натрію (0,4), натрію бромід (0,3), магнію сульфат (0,8). По 1 ст. ложці 3 рази на день.

3) Краплі Нестерова, які містять етилморфін гідрохлорид і ментол (по 0,2), натрію бромід (2,0), настоянку конвалії (10 мл), настоянку пустирника і настоянку валеріани (по 15 мл). По 25 крапель 3 рази на день.

4) 10 паличок, кожна з яких містить бензилпеницилін-натрій (100 000 ОД), суспензію гідрокортизону 25 % (V крапель), масло какао (0,5); паличка довжиною (longitudine) 15 мм, діаметром 3 мм. По 1 паличці на день в слуховий прохід.

5) Дуже дрібний порошок, до складу якого входить стрептоцид, сульфадимезин, норсульфазол (по 5,0). Для вдювання у вухо 2 рази на день.

6) Мазь, до складу якої входить сік каланхое (20,0), фуразолідон і новокаїн (по 0,125), ланолін безводний (30,0). Для змазування слизової порожнини рота.

7) Мікстура, яка містить чистий фенол і фенілсаліцилат (по 0,5), олію м'яти перцевої (1,0), олію анісову (10,0), етиловий спирт 95 % (120 мл). По 10 крапель на 200 мл води для полоскання.

8) Мазь для носа (назальна мазь), до складу якої входить кокаїну гідрохлорид (0,1), ментол (0,15), X крапель розчину адреналіну гідрохлориду (1:1000), цинку оксид (2,0), ланолін безводний і вазелін (по 10,0).

9) 40 пігулок кожна з яких містить барбаміл (0,3), калію бромід (0,2), пілюльний масу (скільки потрібно). По 1 пігулці 3 рази на день.

10) Захисна мазь для рук, яка містить кислоту бензойну (2,0), кислоту борну (15,0), желатин (100,0), очищену воду (180 мл), тальк (100,0), крохмаль і гліцерин (по 75,0), соняшникову олію (15,0).

11) Розтирання, до складу якого входить пілокарпін гідрохлорид (0,3), хлоралгідрат (2,5), настоянка перцю стручкового (2 мл), сірка (5,0), етиловий спирт (100 мл). Втирати в уражені ділянки шкіри.

12) Мікстура для дитини 3 років, яка містить настій трави термопсису (0,3- 200 мл), натрію гідрокарбонат і натрію бензоат (по 2,0), нашатирно-анісові краплі (3 мл), простий сироп (10 мл). По чайній ложці 4 рази на день.

13) Приготувати і видати швидко! Мікстуру, яка містить кодеїну фосфат (0,2), настій листя наперстянки (30,0-200 мл), натрію бромід (6,0). По 1 столовій ложці 3 рази на день.

14) Відвар кори дуба (10,0-200 мл) з кислотою борної (4,0). Для полоскання горла.

15) Мазь для очей, яка містить фурацилін (0,2), рідкий екстракт елеутерококу (1,0), ланолін і вазелін для очей (по 5,0). Закладати за повіки 3-5 разів на день.

16) Суміш для однієї клізми, яка містить слиз салепи (50,0), дерматол (4,0), густий екстракт беладони (0,03).

17) Лінімент для супракутанного вживання: йод (1,0), ментол і новокаїн (по 2,0). етиловий спирт 70 % (10 мл). Наносити краплями на шкіру (при радикуліті).

18) 12 супозиторіїв, кожен містить дерматол і іхтіол (по 0,2), бутірол (скільки потрібно). По 1 свічці на день.

19) 16 песаріїв, кожен з яких містить морфіну гідрохлорид (0,01), густий екстракт беладони (0,02), масу желатино-гліцеринову (скільки потрібно). По 1 песарії 3 рази на день.

20) 6 вагінальних кульок, кожен з яких містить лимонну кислоту (0,02), хініну гідрохлорид (0,3), масло какао (2,0). По 1 кульці 3 рази на день.

21) Ін'єкційний розчин Рінгера-Локка (повинен бути стерильним, готується *ex tempore*) містить натрію гідрохлорид (8,0), натрію гідрокарбонат, калію хлорид, кальцію хлорид (по 2,0), глюкозу (1,0), воду для ін'єкцій (до 100 мл).

22) 10 паличок, до складу кожної входить етаклідіна лактат (0,02), масло какао (скільки потрібно). Паличка повинна бути довжиною 5 см (*longitudo, inis f*), діаметром 4 мм. Вводити в носову порожнину по 1 п. в день.

23) Порошок, у складі якого є кодеїну фосфат (0,03), фенобарбітал (0,05), кислота ацетилсаліцилова (0,3). Приготувати 12 доз. По 1 порошку 3 рази на день.

24) Збір для полоскання горла містить корінь алтея (3,0), квітки ромашки і листя мати-й-мачухи (по 5,0), олію м'яти перцевої (V крапель), видається у паперовому мішечку. 2 десертні ложки збору залити склянкою окропу, настоювати 3 хвилини.

25) Мікстура, яка містить емульсію риб'ячого жиру тріски (180 мл), бензонафтол (3,0). По 1 ст. ложці 3 рази на день.

26) 200 мл відвару з 10,0 кори дуба з 4,0 борної кислоти для полоскання горла.

27) Гранули етазол-натрію для дітей (60,0). Зберігаються в чорній склянці. Всі гранули розчинити в 100 мл гарячої води протягом 30 хвилин, збовтати. По 1 чайній ложці кожні 4 години.

28) 100,0 грудного збору № 1. 1 столову ложку збору залити окропом (200 мл), настоювати 20 хвилин. По 1/2 склянки 2-3 рази на день після їжі.

29) Суха мікстура проти кашлю для дітей містить сухий екстракт алтея (4,0), натрію гідрокарбонат і натрію бензоат (по 2,0), сухий екстракт солодки (1,0), амонію хлорид (0,3), олію анісову (0,05), цукор (10,0). 1 чайну ложку розчинити в 50 мл (1/2 склянки) води кип'яченої, приймати 3 рази на день по столовій ложці.

30) Збір для куріння містить листя блекоти (по 4,0), листя м'яти перцевої (2,5), натрію нітрат (0,5). Видається у паперовому мішечку. Для куріння під час нападів астми.

31) Збір містить корінь солодки, листя подорожника великого, листя ортосифона, траву хвоща польового, квітки календули, квітки ромашки (по 20,0). 1 столову ложку збору залити склянкою окропу, настоювати 15 хвилин. По 1/4 склянки 4 рази на день.

32) Таблетки ампіциліну тригідрату (0,25) числом 48. По 1 таблетці 3 рази на день.

33) Порошок містить димедрол (0,025), еуфілін (0,1), цукор (0,2). Видати 12 порошків в желатинових капсулах, закритих кришечкою. По 1 капсулі 2-3 рази на день.

Додаток VII.
Ботанічні назви рослин

Переведіть латинською мовою і запишіть повну ботанічну назву рослини:

1. головка (цибулина) часнику
2. відвар кореневищ айру
3. висушений сік алое
4. емульсія насіння мигдалю солодкого
5. подрібнені плоди кропу пахучого
6. настій плодів анісу звичайного
7. листя і пагони мучниці
8. настій квіток арніки
9. сік з плодів горобини чорноплідної
10. настояка полину гіркого
11. настій квіток полину цитварного
12. відвар кореневищ бадану товстолистого
13. гірчичне ефірне масло з насіння гірчиці чорно
14. настій трави череди для Нанни
15. мазь календули для зовнішнього вживання
16. дурманне масло у лініменті для розтирання
17. слиз насіння льону приготоване екстемпорально
18. брикет трави звіробою
19. рідкий екстракт родовика з коріння і кореневищ – в'язучий і кровоспинний засіб
20. настій листя шалиея для полоскання
21. настій квіток ромашки для полоскання, компресів і ванн
22. відвар плодів чорниці – терпкий засіб
23. настій плодів черемхи
24. брикет кореневищ родовика
25. рідкий екстракт родіюли – стимулюючий засіб
26. брикет трави череди
27. суміш для інгаляцій з ментолом, олією евкаліпта, гліцерином і етиловим спиртом
28. гірчичники – пакети активовані – протизапальний засіб
29. лінімент перцово-камфорний
30. настояка з плодів перцю стручкового

31. складний скипідарний лінімент з маслом дурману и блекоти
32. гіркий настій з трави золототисячника, листя водяного трилистника
33. складний порошок солодки – проносний засіб
34. густий екстракт кульбаби – гіркота
35. суха мікстура від кашлю з травою термопсису для дорослих
36. сухий екстракт коренів алтея
37. суха мікстура з коренями алтея від кашлю для дітей
38. густий екстракт кореня солодки
39. екстракт з кореневища з корінням синюхи – відхаркувальний засіб
40. відвар кореневища з коренями оману високого
41. сік з листя подорожника великого
42. гранули листя мати-й-мачухи
43. рідкий екстракт чебрецю
44. нашатирно-анісові краплі з плодів анісу
45. настій трави багна болотного проти кашлю
46. брикет трави материнки
47. відвар нирок сосни
48. настій трави фіалки триколькової
49. таблетки кореня ревеню
50. шлунковий збір № 3 з подрібненою корою крушини
51. висушені плоди жостеру проносного
52. подрібнене листя сіни в брикетах
53. касторове масло з насіння рицини звичайної
54. слань морської капусти в порошку
55. мигдальне масло-проносний засіб
56. спиртова настоянка стальника польового
57. плоди укропу аптечного для вітрогінного збору
58. порошок листя наперстянки пурпурової
59. сухий екстракт горіцвіту весняного
60. таблетки адоніс-бром з екстрактом горіцвіту весняного
61. висушене насіння строфанта
62. краплі конвалієво-пустирникові у флаконах
63. рідкий екстракт глоду
64. висушені подрібнені плоди малини
65. настій квіток бузини чорної – потогінний засіб
66. настій трави сухоцвіту болотного – протизапальний засіб

67. відвар листя мучниці
68. настій трави хвоща польового
69. листя брусниці в брикетах
70. настій квіток василька синього
71. відвар бруньок берези
72. сухий екстракт марени фарбувальної
73. настій трави споришу
74. гранули квіток безсмертника піщаного
75. рідкий екстракт з рилець і стовпчиків кукурудзи
76. відвар пагонів сосни для інгаляції
77. рідкий екстракт вівчарської сумки
78. кореневища і коріння омани
79. сік зі свіжої трави подорожника великого
80. препарат з березовим грибом (чагой)
81. кореневища кубушки жовтої
82. персикове масло з насіння персика звичайного
83. сироп з ягід чорної смородини
84. відвар кореневищ горця зміїного
85. цибулини морського цибулі
86. трава хрестівника плосколистого
87. відвар плодів горобини звичайної
88. відвар кори калини

Додаток VIII.
Латинсько-український словник

А

Absinthium, i n	полин
acetas, atis m	ацетат
aceticus, a, am	оцтовий
acetum, i n	оцет
acetylsalicylicus, a, um	ацетилсаліциловий
acidum, i n	кислота
a. aceticum	оцтова кислота
a. acetylsalicylicum	ацетилсаліцилова кислота
a. arsenicum	миш'якова кислота
a. ascorbinicum	аскорбінова кислота
a. benzoicum	бензойна кислота
a. boricum	борна кислота
a. citricum	лимонна кислота
a. folicum	фолієва кислота
a. glutaminicum	глутамінова кислота
a. hydrochloricum	хлористоводнева (соляна) кислота
o. hydrocyanicum	ціанистоводнева (синильна) кислота
a. lacticum	молочна кислота
a. nicotinicum	нікотинова кислота
a. nitricum	азотна кислота
a. phosphoricum	фосфорна кислота
a. sulfuricum	сірчана кислота
a. salicylicum	саліцилова кислота
activatus, a, um	активований
Acyclidinum, i n	ациклідин
ad (прийм. з Acc.)	до, у, при
addo, ere 3	додавати
adenosintriphosphoricus, a, um	аденозінтрифосфорний
adhaesivus, a, um	липкий
adhibeo, ere 2	застосовувати, використовувати
adjuvans, ntis	допоміжний
Adonis (idis m, f) vernalis (is)	горицвіт весняний

Adrenalinum, i n	адреналін
aequalis, e	однаковий, рівний
aërosolum, i n	аерозоль
Aethacridinum, i n	етакридин
Aethazolum, i n	етазол
aether, eris m	ефір
aethereus, a, um	ефіровий
Aethinyloestradiolum, i n	етинілестрадіол
aethylicus, a, um	етиловий
Aethylii caproas (atis m)	етилкапроат
Aethylii chloridum (i n)	етилхлорид
Aethylmorphinum, i n	етилморфін
albus, a, um	білий
Aloe, es f	алоє
Althaea, ae f	алтей
Aluminium, i n	алюміній
amarus, a, um	гіркий
Aminazinum, i n	аміназин
Ampicillinum, i n	ампіцилін
ampulla, ae f	ампула
Amydopyrinum, i n	амідопірин
Amygdala, ae f	мигдаль
amylaceus, a, um	крохмальний
Amylii nitris (itis m)	амілнітрит
amylum, i n	крохмаль
a. Tritici	пшеничний крохмаль
ana	порівну, по
Anaesthesinum, i n	анестезин
Anaesthesolum, i n	анестезол
anhydricus, a, um	безводний
Anisum, i n	ганус, аніс
antacidus, a, um	антацидний, противоізжоговий
antiasthmaticus, a, um	протиастматичний, антиастматичний
antirabcus, a, um	антирабічний, (проти сказу)
Anusolum, i n	анузол
Apomorphinum, i n	апоморфін

aqua, ae f	вода
aquosus, a, um	водний
Argentum, i n	срібло
Arnica, ae f	арніка
arsenas, atis m	арсенат
arsenicus, a, um	миш'яковистий
Arsenicum, i n	миш'як
arsenis, itis m	арсеніт
Aspirinum, i n	аспірин
Atropinum, i n	атропін
auctor, oris m	автор, упорядник
audio, ire 4	слухати, чути
Aurum, i n	золото; золото

В

bacca, ae f	ягода
balsamum, i n	бальзам
Barbamylum, i n	барбаміл
Barbitalum-natrium, i n	барбітал-натрій, барбітал-натрієва соль
Barium, i n	барій
Belladonna, ae f	беладона, красавка
benzoas, atis m	бензоат
benzoicus, a, um	бензойний
Benzonaphtholum, i n	бензонафтол
Benzylpenicillinum, i n	бензилпеніцилін
Betula, ae f	береза
Biseptolum, i n	бісептол
Bismuthum, i n	вісмут
boricus, a, um	борний
Borum, i n	бор
Bromisovalum, i n	бромізовал
Bromum, i n	бром
Butadionum, i n	бутадіон
butyrum, i n	масло (тверде)

С

Cacao (нескл.)	какао
Calamus, i m	аїр, аїр не коріння, лепеха
Calendula, ae f	календула, нігтики
Camphora, ae f	камфора
camphoratus, a, um	камфорний
Capsicum, i n	перець
capsula, ae f	капсула
carbolicus, a, um	карболовий
carbonicus, a, um	карбоновий
cardinalis, e	головний, основний
ceratus, a, um	вощений
Chamomilla, ae f	ромашка
charta, ae f	папір
Chelidonium, i n	чистотіл
Chloroformium, i n	хлороформ
Chlorophthalmum, i n	хлорофтальм
cholagogus, a, um	жовчогінний
chole, es f	жовч
cinereus, a, um	сірий
citissime	найтерміновішим чином
cito	швидко, терміново
citricus, a, um	лимонний
clavus, i m	мозоль
clyisma, atis n	клізма, промивання
Cocarboxylasum, i n	кокарбоксілаза
Codeinum, i n	кодеїн
coeruleus, a, um	синій, голубий
Coffeinum, i n	кофеїн
Coffeinum(i)-natrii benzoas, atis m	кофеїн-бензоат натрію
Collargolum, i n	коларгол
combustio, onis f	опік
compositus, a, um	складний, складовий
concentratus, a, um	концентрований
congelatio, onis f	обмороження; обморожение
conservatus, a, um	консервований

constituens, ntis	той, що надає форму, формоутворюючий
contra (прийм. з Acc.)	проти
Convallaria, ae f	конвалія
coquo, ere 3	варити, кап'ятити
Corazolum, i n	коразол
Cordiaminum, i n	кордіамін
Cordigitum, i n	кордигід
corrigen, ntis	коригуючий, виправляючий
cortex, icis m	кора
Crataegus, i f	глід
crystallisatus, a, um	кристалічний
Cucurbita, ae f	гарбуз
cum (з Abl.)	з
cyanidum, i n	ціанід

D

de (з Abl.)	про
decoctum, i n	відвар
depuratus, a, um	очищений
Dermatolum, i n	дерматол
Desoxycorticosteronum, i n	дезоксикортикостерон
destillo, are 1	дистилювати
Dibazolum, i n	дибазол
Dicainum, i n	дикаїн
Dichlothiazidum, i n	дихлотіазид
dies, ei m, f	день, термін
Digitalis, is f	дигіталіс, наперстянка
diluo, ere 3	розбавляти, розводити
dilutus, a, um	розбавлений, розведений
Dimedrolum, i n	димедрол
dioxydum, i n	діоксид
Diprophyllinum, i n	дипрофілін
diureticus, a, um	сечогінний
divide, ere 3	ділити
do, dare 1	давати
dosis, is f	доза

dragee (нескл.)

драже

elixir, iris n

еліксир

emplastrum, i n

пластир

emulsum, i n

емульсія

enterosolubilis, e

кишковорозчиний

Ephedra, ae f

ефедрa, хвойник

Ephedrinum, i n

ефедрин

Ergotalum, i n

ерготал

Erythromycinum, i n

еритроміцин

Eucalyptus, i f

евкаліпт

Euphyllinum, i n

Еуфілін

ex

з

externus, a, um

зовнішній

extractum, i n

екстракт

F

Farfara, ae f

мати-й-мачуха

Ferrum, i n

залізо

Fio, fieri

робитися, ставати, виходити

flavus, a, um

жовтий

Florenalum, i n

флоренал

flos, floris m

квітка

fluidus, a, um

рідкий

folium, i n

листок

formicicus, a, um

мурашиний

Frangula, ae f

крушин

fructus, us m

плід

Furacilinum, i n

фурацилін

Furaginum, i n

фурагін

fuscus, a, um

темний

G

Galanthaminum, i n

галантамін

Galanthus, i m

пролісок

gargarisma, atis n	полоскання
gelatinosus, a, um	желатиновий
gemma, ae f	брунька
glycerinosus, a, um	гліцериновий
Glycerinum, i n	гліцерин
Glycyrrhiza, ae f	солодка
Gramicidinum, i n	граміцидинин
granulum, i n	гранула
gutta, ae f	крапля

Н

Helianthus, i m	соняшник
Heparinum, i n	гепарин
herba, ae f	трава
Hippophaë, ës f	обліпиха
hydrochloricus, a, um	хлористоводневий
hydrochloridum, i n	гідрохлорид
Hydrocortisonum, i n	гідрокортизон
hydrocyanicus, a, um	ціановодневий
hydrotartras, atis m	гідротартрат
hydroxydum, i n	гідрооксид
Hyoscyamus, i m	білена
Hypericum, i n	звіробій

І

Ichthyolum, i n	іхтіол
in	в на
infans, ntis m, f	дитина
infusum, i n	настій
inhalatio, onis f	інгаляція
injectio, onis f	інєкція
Insulinum, i n	інсулін
internus, a, um	внутренний
intravenosus, a, um	внутрішньовенний
isotonicus, a, um	изотонічний

L	
laboro, are l	працювати
lac, lactis n	молоко
lacticus, a, um	молочний
Laevomycesinum, i n	левоміцитин
Lamella (ae, f) ophthalmica	очна плівка
Lanolinum, i n	ланолін
lente	повільно
Leonurus, i m	пустирник
letalis, e	смертельний
Lincomycinum, i n	лінкоміцин
lingua, ae f	язик
linimentum, i n	лінімент
linio, ire 4	намазувати
Linum, i n	льон
liqor, (oris, m) Ammonii	нашатирно-анісові краплі
anisatus (i)	
liquor, oris m	рідина
Lithium, i n	літій
Lugolum, i n	Люголь
Lutenurinum, i n	лютенурин

M	
maximus, a, um	найбільший, найвищий
medicatus, a, um	медичний
medicinalis, e	медичний
membranula(ae, f) ophthalmica	очна плівка
Mentha, ae f	м`ята
Mentholum, i n	ментол
Methioninum, i n	метіонін
Methylenum (i n) coeruleum	метиловий синій
Methylis salicylas (atis m)	метилсаліцилат
Methyluracylum, i n	метилурацил
Millefolium, i n	деревій
minimus, a, um	найменший
misceo, ere 2	змішувати

mixtura, ae f	суміш
mucilago, inis f	слиз
Myrtillus, i m	чорниця

N

narcosis, is f	наркоз
Neomycinum, i n	неоміцин
niger, gra, grum	чорний
nitricus, a, um	азотний
Nitroglycerinum, i n	нітрогліцерин
Norsulfazolum, i n	норсульфазол
numerus, i m	число
nutrio, ire 4	живити
Nystatinum, i n	ністатин

O

obductus, a, um	вкритий оболонкою
odontalgia, ae f	зубний біль
Oestradiolum, i n	естрадіол
Oleandomycinum, i n	олеандаміцин
oleosus, a, um	олійний
oleum, i n	олія
ol. Amygdalarum	мигдальна олія
ol. Camphorae	камфорна олія
ol. Eucalypti	евкаліптова олія
ol. Helianthi	соняшникова олія
ol. jecoris	риб`ячий жир
ol. Olivarum	оливкова олія
ol. Persicorum	персикова олія
ol. Ricini	рицинова олія
ol. Rosae	олія шипшини
ol. Terebinthinae	скипидар
oliva, ae f	оливка
ophthalmicus, a, um	очний
Oxacillinum-natrium, i n	оксацилін-натрій, оксацилін-натрієва сіль

oxydulatus, a, um	закисний
oxydum, i n	оксид
Oxytetracyclinum, i n	окситетрациклін

Р

Papaverinum, i n	папаверін
pars, partis f	частина
pasta, ae f	паста
pectoralis, e	грудний
per (прийм. з Acc.)	через
peroxydum, i n	пероксид
Persicum, i n	персик
Phenacetinum, i n	фенацетин
Phenobarbitalum, i n	фенобарбітал
Phenylii salicylas (atis m)	фенілсаліцилат
Phenylinum, i n	фенилін
Phosphorus, i m	фосфор
Phthoracizinum, i n	фторацизін
Phthorum, i n	фтор
Pilocarpinum, i n	пілокарпін
pilula, ae f	пілюля
piperitus, a, um	перцевий
placenta, ae f	плацента
Platyphyllinum, i n	платифілін
Plumbum, i n	свинець
post (прийм. з Acc.)	після
prae (прийм. з Abl.)	перед, вперед
praecipitatus, a, um	осаджений
praeparo, are 1	готувати
Prednisolonum, i n	преднізолон
pro (прийм. з Abl.)	для
propionas, atis m	пропіонат
puerilis, e	дитячий
pulveratus, a, um	порошковий
pulvis, eris m	порошок
purificatus, a, um	очищений

purus, a, um
Pyocidum, i n

чистий
піоцид

quantum satis
Quercus, us f

Q
скільки потрібно
дуб

radioactivus, a, um
radix, icis f
recipio, ere 3
rectalis, e
rectificatus, a, um
reductus, a, um
refrigero, are 1
remedium, i n
repeto, ere 3
Rheum, i n
rhizoma, atis n
Riboflavinum, i n
Ricinus, i m
r(o)entgenum, i n
Rosa, ae f
Rutinum, i n

R
радіоактивний
корінь
взяти, брати
ректальний
ректифікований, очищений
відновлений
охолоджувати
засіб
повторювати
ревінь
корневище
рибофлавін
плід рицінового дерева
рентген
шипшина
рутин

Saccharum, i n
Saluzidum, i n
salveo, ere 2
Salvia, ae f
Sanguisorba, ae f
sano, are 1
scabies, ei f
sedativus, a, um
semen, inis n
sentio, ire 4
serum, i n
siccus, a, um

S
цукор
салюзид
бути здоровим
шавлія
кровопийка
лікувати
короста
заспокійливий
насіння
відчувати
сироватка
сухий

signo, are 1	позначати
simplex, icis	простий
sine (прийм. з Abl.)	без
sirupus, i m	сироп
solubilis, e	розчинний
solution (onis f) Ammonii	нашатирний спирт
caustici	
solutio, onis f	розчин
solvo, ere 3	розчиняти
species, ei f	збір
spirituosus, a, um	спиртової
spiritus (us m) Vini	винний спирт
spiritus, us, um	спирт
stadium	густий
statim	негайно
sterilisatus, a, um	стерилізований
steriliso, are 1	стерилізувати
stomachicus, a, um	шлунковий
Streptomycinum, i n	стрептоміцин
Strophantinum, i n	строфантин
Strophanthus, i m	строфант
Strychninum, in	стрихнін
Strychnos, i f	стрихнос
studeo, ere 2	старанно вчитися
sub (с Abl., Acc.)	під
sublingualis, e	під'язиковий
subtilis, e	дрібний, тонкий
succus, i m	сік
Sulfadimezinum, i n	сульфадимізин
sulfas, atis m	сульфат
Sulfur, uris n	сірка
suppositorium, i n	супозиторій, свічка
suspensio, onis f	суспензія
Synoesrtolum, i n	сінестрол
Synthomycinum, i n	синтоміцин

Т

tabuletta, ae f	таблетка
Talcum, i n	тальк
talis, e	такий

Tanninum, i n	танин
Taraxacum, i n	кульбаба
tempus, oris n	час
ter	тричі
Terebinthina, ae f	живиця
Theobrominum, i n	теобромін
Theophyllum, i n	теофілін
Thermopsis, idis f	термопсіс
Thiopentalum, i n	тіопентал
Thiopentalum-natrium, i n	тіопентал-натрію
Thymolum, i n	тимол
Thymus, i m	тимус
tinctura, ae f	настій
Tormentilla, ae f	лапчатка
transbuccalis, e	защічний
tussis, is f	кашель

unguentum, i n
Urtica, ae f
usus, us m
ut

U
мазь
кропива
вживання
щоб

vaccinum, i n
vaginalis, e
valeo, ere 2
Valeriana, ae f
Vaselinum, i n
verto, ere 3
Viburnum, i n
video, ere 2
Vinylinum, i n
vitrum, i n
vivo, ere 3
vivus, a, um

V
вакцина
вагінальний, піхвовий
вітатися
валер`яна
вазелін
перевертати
калина
бачити
вінілін
склянка
жити
живий

Xeroformium, i n

X
ксероформ

Додаток ІХ.
Українсько-латинський словник

А	
абрикос	Armeniaka, ae f
адреналін	Adrenalinum, i n
азот	Nitrogenium, i n
азотистий	nitrosus, a, um
азотний	nitricus, a, um
аїр	Calamus, i m
алое	Aloë, ës f
алтей	Althaea, ae f
амідопірин	Amidopyrinum, i n
амілінітри	Amylii nitris (itis m)
ампіцилін	Ampicillinum, i n
ампула	ampula, ae f
антацидний	antacidus, a, um
анузол	Anusolum, i n
апоморфін	Apomorphinum, i n
арніка	Arnica, ae f
арсеніт	arsenis, itis m
аскорбіновий	ascorbinicus, a um
атропін	Atropinum, i n
ацетилсаліциловий	acetylsalicylicus, a, um
Б	
беладонна, красавка	Belladonna, ae f
білий	albus, a, um
бензойний	benzoicus, a, um
береза	Betula, ae f
бісептол	Biseptolum, i n
борний	boricus, a, um
бороментол	Boromentholum, i n
бромізовал	Bromisovalum, i n
бронхолітин	Broncholytinum, i n
брунька	gemma, ae f
брусниця	Vitis (is f) idaea (ae)

бурштиновий

succinicus, a, um

вагінальний, піхвовий

вазелін

вазографін

вакцина

валеріана

валідол

варити

вживання

взяти

відвар

відварити

вінілін

вітамін

вино

вкритий оболонкою

внутрішньовенний

внутрішньом`язовий

вода

відновлений

видавати

висушений

гарбуз

гепарин

гідрокортизон

гідротартрат

гідрокитрат

глід

гліцерин

гліцериновий

гліцерофосфат

глутаміновий

годувати

В

vaginalis, e

Vaselinum, i n

Vasographinum, i n

vaccinum, i n

Valeriana, ae f

Validolum, i n

coquo, ere 3

usus, us m

recipio, ere 3

decoctum, i n

coquo, ere 3

Vinylinum, i n

vitaminum, i n

Vinum, i n

obductus, a, um

intravenosus, a, um

intramuscularis, e

aqua, ae f

reductus, a, um

da, dare 1

exsiccatus, a, um

Г

Cucurbita, ae f

Heparinum, i n

Hydrocortisonum, i n

hydrotartras, atis m

hydrocitrat, atis m

Crataegus, i f

Glycerinum, i n

glucerosus, a, um

glycerophosphas, atis m

glutaminicus, a, um

nutrio, ire 4

граміцидин	Gramicidinum, i n
гранула	granulum, i n
грудний	pectoralis, e
густий	spissus, a, um
Д	
два рази, двічі	bis
деревій	Millefolium, i n
дикаїн	Dicainum, i n
димедрол	Dimedrolum, i n
дитина	infans, ntis m, f
дібазол	Dibazolum, i n
дібіоміцин	Dibiomycinum, i n
діоксибензойний	dioxybenzoicus, a, um
діоксид	dioxydum, i n
діуретин	Diuretinum, i n
для	pro
добре	bene
додадвати	addo, ere 3
докладно	exacte
драже	dragee
дуб	Quercus, us f
Е	
евкаліпт	Eucalyptus, i f
екстракт	extractum, i n
еліксир	elixir, iris n
емульсія	emulsum, i n
еритроміцин	Erythromycinum, i n
етазол	Aethazolum, i n
етилкапроат	Aethylii caproas (atis m)
етиловий	aethylicus, a, um
етилхлорид	Aethylii chloridum (i n)
ефедрин	Ephedrinum, i n
ефір	aether, eris m
ефірний	aethereus, a, um
Ж	
желатиновий	gelatinosus, a, um

ЖОВТИЙ	flavus, a, um
ЖОВЧОГІННИЙ	cholagogus, a, um
ЖОВЧ	chole, es f
ЖИТИ	vivo, ere 3
З	
з	cum
закисний	oxydulatus, a, um
закінчувати	finio, ire 4
залізо	Ferrum, i n
застосовувати	adhibeo, ere 2
зберігати	servo, are 1
збір	species, ei f (pl.)
звіробій	Hypericum, i n
здоров будь	salveo, ere 2
змішувати	misceo, ere 2
зовнішній	externus, a, um
І	
ізотонічний	isotonicus, a, um
індометацин	Indomethacinum, i n
інсулін	Insulinum, i n
ін`екція	injectio, onis f
іхтіол	Ichthyolum, i n
К	
какао	Cacao
календула, нагідки	Calendula, ae f
калина	Viburnum, i n
камфора	camphora, ae f
камфорний	camphoratus, a, um
капсула	capsula, ae f
карболовий	carbolicus, a um
касторова олія	oleum (i n) Ricini
кашель	tussis, is f
квітка	flos, floris m
кислота	acidum, i n
кодеїн	Codeinum, i n
кокаїн	Cocainum, i n

колодій	Collodium, i n
конвалія	Convallaria, ae f
концентрований	concentratus, a, um
кора	cortex, icis m
кордіамін	Cordiaminum, i n
корінь	radix, icis f
кореневище	rhizoma, atis n
кофеїн	Coffeinum, i n
кофеїн-бензоат натрію	Coffeinum (i) -natrii benzoas (atis m)
крапля	gutta, ae f
кріп, фенхель	Foeniculum, i n
кропива	Urtica, ae f
крохмаль	Amylum, i n
крохмальний	amylaceus, a, um
крушина	Frangula, ae f
ксероформ	Xeroformium, i n
кульбаба	Taraxacum, i n
кулька	globulus, i m
	Л
лаванда	Lavandula, ae f
ланолін	Lanolinum, ae f
лапчатка	Tormentilla, ae f
льон	Linum, i n
лікувати	sano, are 1; curo, are 1
лимон	Citrus, i m
лимонний	citricus, a, um
лінімент	linimentum, i n
липа	Tilia, ae f
ліпоєвий	lipoicus, a, um
лист	folium, i n
Люголь	Lugolum, i n
лютенурин	Lutenurinum, i n
	М
мазь	unguentum, i n
матір-й-мачуха	Tussilago Farfara, ae f
медичний	medicatus, a, um; medicinalis, e

медротестрон	Medrotestronum, i n
ментол	Mentholum, i n
метиландростендіол	Methylandrostendiolum, i n
метиловий синій	Methylenum(i) coeruleum
метилсаліцилат	Methylii salicylas (atis m)
метионін	Methioninum, i n
мішечок	sacculus, i m
мигдаль	Amygdala, ae f
молочний	lacteus, a, um
молоко	lac, lactis n
морфін	Morphinum, i n
мурашка	formica, ae f
мурашиний	formicicus, a, um
миш`яковистий	arcenicus, a, um
миш`яковий	arcenicicus, a, um
м`ята	Mentha, ae f
м`ята перцова	Mentha (ae f) piperita
Н	
навчатися	studeo, ere 2
наркоз	narcosis, is f
насіння	semen, inis n
настій	infusum, i n
настій	tinctura, ae f
нафталан	Naphthalanum, i n
нафтізин	Naphthyzinum, i n
нашатирний спирт	solutio (onis) Ammonii caustici
неоміцин	Neomycinum, i n
нікотиновий	nicotinicus, a, um
ністатін	Nystatinum, i n
нітрогліцерин	Nitroglycerinum, i n
новокаїн	Novocainum, i n
новоцефальгін	Novocephalinum, i n
норсульфазол	Norsulfazolum, i n
О	
обволікуючий	obvolens, ntis
обліпіха	Hippophaë, ës f

оксацилін
окис, оксид
окситетрациклін
оксолін
олеандоміцин
оливкова олія
олія
олійний
оротат
осаджений
обережно
охолоджувати
оцет
оцтовий
очищений
(про спирт, скипидар)
(про сироватку, вакцину)
очний

Oxacillinum, i n
oxydum, i n
Oxytetracyclinum, i n
Oxolinum, i n
Oleandomycinum, i n
oleum (i n) Olivarum
oleum, i n
oleosus, a, um
orotas, atis m
praecipitatus, a, um
caute
refrigero, are 1
acetum, i n
aceticus, a, um
purificatus, a, um
depuratus, a, um
rectificatus, a, um
ophthalmicus, a, um

папаверін
паперовий
паста
пепсин
перевернути
перець
перекис
персик
пілюльна маса
піюцид
пластир
платифілін
плівка

плід
повторювати

П

Papaverinum, i n
chartaceus, a, um
pasta, ae f
Pepsinum, i n
verte, ěre 3
Capsicum, i n; Piper, eris n
peroxydum, i n
Persicum, i n
massa (ae) pilularum
Pyocidum, i n
emplastrum, i n
Platyphyllinum, i n
lamella, ae f;
membranula, ae f
fructus, us m
repeto, ěre 3

підшкірний
під`язиковий
позначати
полоскання
порошковий
порошок
послаблюючий, проносний
приймати
пропіонат
протиасматичний
пустирник
пшениця

subcutaneus, a, um
sublingualis, e
signo, are 1
gargarisma, atis n
pulveratus, a, um
pulvis, eris m
laxans, ntis
sumo, ere 3
propionas, atis m
antiasthmaticus, a, um
Leonurus, i m
Triticum, i n

радіоактивний
розведений
розчин
розчинний
розчиняти
ревінь
ректальний
ретинол
рідкий
рибофлавін
ромашка
ртуть
рутин

P

radioactivus, a, um
dilutus, a, um
solutio, onis f
solubilis, e
solvo, ere 3
Rheum, i n
rectalis, e
Retinolum, i n
fluidus, a, um; liquidus, a, um
Riboflavinum, i n
Chamomilla, ae f
Hydrargyrum, i n
Rutinum, i n

C

саліциловий
сало
свинець
свинячий
свічка
сечогінний
сироватка
сироп

salicylicus, a, um
axungia, ae f; adeps, ipis m
Plumbum, i n
suillus, a, um; porcinus, a, um
suppositorium, i n
diureticus, a, um
serum, i n
sirupus, i m

сік	succus, i m
сінестрол	Synoesrolum, i n
сінтоміцин	Synthomycinum, i n
сірий	cinereus, a, um
сірка	Sulfur, uris n
сірководневий	hydrosulfuricus, a, um
сірчастий	sulfurosus, a, um
сірчаний	sulfuricus, a, um
складний	compositus, a, um
слиз	mucilago, inis f
слухати	audio, ire 4
солодка	Glycyrrhiza, ae f
соняшник	Helianthus, i m
спирт	spiritus, us m
спиртовий	spirituosus, a, um
стерилізований	sterilisatus, a, um
стерилізувати	steriliso, are 1
стрептоміцин	Streptomycinum, i n
стрептоцид	Streptocidum, i n
стерилізувати	steriliso, are 1
сульфацил	Sulfacylum, i n
сульфодимезин	Sulfadimezinum, i n
супозиторій	suppositorium, i n
суспензія	suspensio, onis f
сухий	siccus, a, um
T	
таблетка	tabuletta, ae f
тальк	Talcum, i n
танін	Tanninum, i n
теобромін	Theobrominum, i n
теобромін-натрій	Theobrominum-natrium (i n)
терпентинова олія	oleum (i) Terebinthinae
тестостерон	Testosteronum, i n
тіопентал	Thiopentalum, i n
трава	herba, ae f
Ф	

фенацетин	Phenacetinum, i n
фенілсаліцилат	Phenylii salicylas (atis m)
фенобарбітал	Phenobarbitalum, i n
феноксіметил-пеніцилін	Phenoxymethylpenicillinum, i n
фенол	Phenolum, i n
флореналь	Florenalum, i n
фосфор	Phosphorus, i m
фосфористий	phosphorosus, a, um
фосфорний	phosphoricus, a, um
фтор	Fluorum, i n; Phthorum, i n
фурацилін	Furacilinum, i n
X	
хлористоводневий	hydrochloricus, a, um
хлороформ	Chloroformium, i n
хлортетрациклін	Chlortetracyclinum, i n
хлоретил	Aethylii chloridum (i n)
Ц	
ціанід	cyanidum, i n
циклофосфан	Cyclophosphanum, i n
Ч	
чорниця	Myrtillus, i m
чистий	purus, a, um
Ш	
шавлія	Salvia, ae f
шипшина	Rosa, ae f
шприц-тюбик, трубочка	spritz-tubulus, i m
Я	
яблуко	pomum, i n
яблучнокислий	pomatus, a, um
ягода	bacca, ae f

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арнаудов Г.Д. Медицинская терминология : словарь на пяти языках / Г.Д. Арнаудов. – 4-е изд., испр. – София : Медицина и физкультура, 1979. – 944 с.
2. Бабичев Н.Т. Словарь латинских крылатых слов / Н.Т. Бабичев, Я.М. Боровский. – 4-е изд., испр. и доп. – М. : Русский язык, 1999. – 784 с.
3. Закалюжний М.М. Посібник з анатомічної і клінічної термінології : навч. посіб. для студентів, інтернів мед. ін-тів та курсантів ін-тів удосконалення лікарів / М. М. Закалюжний, М. А. Андрейчин. – К. : Здоров'я, 1993. – 223 с.
4. Козовик І.Я. Латинська мова : підручник для студ. мед. вузів / І.Я. Козовик, Л.Д. Шипайло. – 2-е вид., перероб. – К. : Вища школа, 1993. – 243 с.
5. Краковецька Г.О. Латинська мова : Рецептура. Клінічна термінологія : підручник для медичних вузів / Г.О. Краковецька, В.М. Бобирьов, О.М. Беляєва. – К. : Здоров'я, 1999. – 356 с.
6. Латинська мова для студентів стоматологічних факультетів = *Lingua Latina ad usum stomatologiae studentium* : підручник / О.М. Беляєва, В.Г. Сينيця, Л.Ю. Смольська, М.І. Гуцол ; за ред. О.М. Беляєвої. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – 496 с.
7. Нечай М.Н. Латинский язык для лечебных факультетов : учеб. пособие / М.Н. Нечай. – Ростов н/Д : Феникс, 2007. – 476 с.
8. Ривкин В.Л. Медицинский толковый словарь / В.Л. Ривкин. – М. : Медпрактика, 1999. – 208 с.
9. Смольська Л.Ю. Латинська мова і основи медичної термінології : підручник для студ. вищих навч. закл. / Л. Ю. Смольська [та ін.] ; ред. Л. Ю. Смольська. – К. : Медицина, 2008. – 358 с.
10. Шабанова Н.Ф. Клиническая терминология (методическое пособие для студентов I курса лечебного и педиатрического факультетов) / Н.Ф. Шабанова, И.Г. Крамаренко, М. Н. Нечай. – Тюмень, 1998. – 103 с.
11. Цимбалюк Ю.В. Крилаті латинські вислови / Ю.В. Цимбалюк, Г.О. Краковецька. – К. : Вища школа, 1976. – 191 с.

12. Чернявский М.Н. Латинский язык и основы медицинской терминологии / М.Н. Чернявский. – М. : Медицина, 2004. – 448 с.

13. Чернявский М.Н. Латинский язык и основы фармацевтической терминологии / М.Н. Чернявский. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Медицина, 2002. – 447 с.